

EDUNVALVONTAKATSAUS

Toukokuu 2024

Yleiskatsaus edunvalvontaan

Lähestyvät **eurovaalit** ovat alkaneet näkyä mediassa. Yhdistys on kevään aikana tavannut istuvia meppejä ja ehdokkaita. Yhdistys julkaisi [eurovaaliviestinsä](#) 7.5., mutta on jo aiemmin ottanut kantaa mm. EU:n 2040-ilmastotavoitteeseen, teolliseen hiilen hallintaan ja Suomen avaintavoitteisiin kaudella 2024-2029. Yhdistys osallistui komission järjestämään DG Climan sidosryhmätapaamiseen 8.5. Helsingissä.

EU:n **kestävän rahoituksen foorumi** [järjesti 22.4.2024 tilaisuuden](#) kuinka siirtymää kestäväan talouteen rahoitetaan. Komission **hiilenpoistojen asiantuntijaryhmän** tapaaminen järjestettiin 15.-17.4. [Tilaisuuden tallenteet](#). DACCS ja BECCS/Bio-CCS metodologiat ovat työryhmän prioriteetti tänä vuonna. Toukokuussa julkaistaan biohiilestä technical assessment paper ja kesäkuussa aiheesta järjestetään verkkotyöpaja. Syyskuussa julkaistaan luonnosmetodologiat BECCS & DACCS osalta ja "strawman" metodologia biohiilen osalta. Asiantuntijaryhmän seuraava tapaaminen on lokakuussa. Useat toimijat (ml. Bioenergy Europe & Bioenergia ry) ovat allekirjoittaneet [komissiolle suunnatun kannanoton](#) selvittää **Vihreiden väittämien direktiivin** sääntöjä, jotka tukevat investointeja pysyvien hiilenpoistojen hankkeisiin.

EU:n **innovaatorahaston** vedyn huutokaupan [tulokset julkaistiin 30.4.2024](#). 720M€ ohjataan seitsemälle vihreän vedyn hankkeelle. Halvin tarjous tuli Suomesta, Nordic Ren-Gasin Lahden projektista (0,37€/kg). Tukisopimukset allekirjoitetaan marraskuuhun mennessä. Valittujen projektien on aloitettava vihreän vedyn tuotanto viiden vuoden sisällä tuen sopimuksen allekirjoituksesta. Tuki tulee olemaan kiinteä preemio 10 vuodelle sertifioitua ja verifioitua vihreän vedyn tuotantoa vastaan. Komissio tulee ottamaan ensimmäisestä huutokauppakierroksesta oppeja seuraavaa kierrosta varten, jonka on määrä käynnistyä vielä tämän vuoden aikana.

Kotimaassa hallituksen kehysriihessä 15.-16.4. ei tehty bioenergian verotukseen liittyviä uusia päätöksiä. Toimisto on kevään aikana valmistellut yhdistyksen raporttia **TEM:n koordinoimaan toimialojen vähähiilitiekarttaprosessiin** ja osallistuu myös tiekarttojen julkaisutilaisuuteen 6.6. Yhdistyksen raportti julkaistaan kesäkuussa, mutta joidenkin toimialojen tiekartat vasta syksyllä. **TEM:n asiantuntijatyöryhmä RED3 kestävyyskriteerien kansallisesta toimeenpanosta** on kokoontunut kahdeksan kertaa. Kokouksissa on käsitelty määritelmiä, metsäkriteerien osoittamista kotimaisilla säädöksillä ja muilla toimilla ja kaskadikäytön edistämistä sekä Energiaviraston ylläpitämää kansallista kestävyysjärjestelmää. Työryhmä ei kuitenkaan ole saanut työtään valmiiksi ja sille haetaan jatkoaika syyskuun loppuun asti. Esitys lainsäädännön muuttamiseksi tullee lausuntokierrokselle syys-lokakuussa 2024. TEM on käynnistänyt valmistelut **jakeluvelvoitteen joustomekanismin** säädöshankkeesta. Aiheesta järjestettiin ministeriöiden ja sidosryhmien työpaja 26.1.2024. Lausuntoesitystä odotetaan toukokuun lopussa ja hallituksen esitys syyskuun lopulla, lain/lakien voimaantulon ollessa 1.1.2025.

Ministerit Essayah ja Mykkänen järjestivät 17.5.2024 **pyöreän pöydän keskustelun vapaaehtoisen hiili-markkinan edistämisestä**. Yhdistys osallistui tilaisuuteen. Yhdistys on osallistumassa myös ministeri Mykkäsen **teknisiä hiilihielua koskevaan pyöreän pöydän keskusteluun** 31.5.

Hankekohtainen tiivistelmä ja puuenergiamarkkina

KÄRKIHANKKEET

EU + Kotimaa: RED3 ja RED2-toimeenpano (Tuohiniitty)

- Suomessa kansallinen kestävyysjärjestelmä toteutetaan Energiaviraston toimesta. Energiavirasto julkaisi lain reunaviivojen mukaan ohjeistusta toiminnanharjoittajille kesäkuussa 2021. Energiavirastossa kestävyyslakemusten käsittelyn on vielä käynnissä viimeisten osalta ja ensimmäisen kerran kestävyyttä pitää osoittaa 2024 maaliskuussa päästökauppataudentamisen yhteydessä.
- Komissio on hyväksynyt 15 [vapaaehtoisia kestävyysjärjestelmää](#), joiden hyväksyntä on tosin ollut varsin haastavaa järjestelmille. Toiminnanharjoittajien sertifiointi on hyväksyttyjen osalta käynnissä.
- Komissio lähetti Suomelle perustellun lausunnon koskien puutteita RED2 toimeenpanossa, jonka takia hallitus valmisti vähäiset muutokset biopolttoainelakiin ja valtioneuvoston asetukseen. Nämä tulivat voimaan 1.1.2024
- Esitys RED3:sta hyväksyttiin lokakuussa Parlamentissa ja neuvostossa ja se julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 31.10.2023. Kansallinen toimeenpano tulee saattaa voimaan 21.5.2025 mennessä.
- TEM on asettanut asiantuntijatyöryhmän, joka valmistelee RED3 kestävyyskriteerien kansallista toimeenpanoa. Työryhmän toimikausi on 1.11.2023 - 31.5.2024, mutta sille on haettu jatkoa syyskuun loppuun. Työryhmä on kokoontunut kahdeksan kertaa. Kokouksissa on käsitelty määritelmiä, metsäkriteerien osoittamista kotimaisilla säädöksillä ja muilla toimilla ja kaskadikäytön edistämistä sekä Energiaviraston ylläpitämää kansallista kestävyysjärjestelmää.
- TEMn vastuulla oleva esitys lainsäädännön muuttamiseksi tulee lausuntokierrokselle syys-lokakuussa 2024. Mikäli käsittely eduskunnassa on nopea lakimuutokset saattavat astua voimaan 1.1.2025 alkaen, mutta viimeistään toukokuussa 2025.

EU+Kotimaa: Hiilensidonta ja -sidontateknologiat (Laajalahti):

- CRCF-asetus: Hiilenpoistojen asiantuntijaryhmän tapaaminen järjestettiin 15.-17.4. [Tilaisuuden tallenteet](#). DACCS ja BECCS/Bio-CCS metodologiat ovat työryhmän prioriteetti tänä vuonna. Toukokuussa julkaistaan biohiilestä technical assessment paper ja kesäkuussa aiheesta järjestetään verkkotyöpaja. Syyskuussa julkaistaan luonnosmetodologiat BECCS & DACCS osalta ja "strawman" metodologia biohiilen osalta. Asiantuntijaryhmän seuraava tapaaminen on lokakuussa.
- Green Claims kannanotto: Useat toimijat (ml. Bioenergy Europe & Bioenergia ry) ovat allekirjoittaneet [komissiolle suunnatun kannanoton](#) selvittää Vihreiden väittämien direktiivin sääntöjä, jotka tukevat investointeja pysyvien hiilenpoistojen hankkeisiin. Kannanotossa nostetaan huoli nykyisten muotoilujen mahdollisista negatiivisista vaikutuksista hankkeiden rahoittamiselle vapaaehtoisen markkinan kautta mikäli mm. co-claiming valtion ja yksityisen sektorin osalta ei olisi mahdollista. Ottaen huomioon nykyti-

lanteen, jossa vapaaehtoinen hiilenpoistomarkkina on yksi ainoista rahoituskeinoista hiilenpoistohankkeille, ei sen toimintaa tulisi lamauttaa. Tärkeää on varmistaa, että hankkeet ovat korkealaatuisia ja tuottavat aitoja, pysyviä hiilenpoistoja.

- Ministerit Essayah ja Mykkänen järjestivät 17.5.2024 pyöreän pöydän keskustelun vapaaehtoisen hiili-markkinan edistämisestä. Yhdistys osallistui tilaisuuteen ja korosti puheenvuorossaan mm., että maankäyttösektorilla tehtyjen ja muidenkin hiilenpoistojen osalta tärkeää on läpinäkyvyys ja se, että poistojen kreditointikaudet ovat riittävän hyvin suunniteltuja.
- Yhdistys järjestää nettonollateollisuutta koskevan säädöksen (Net Zero Industry Act) ja hiilenpoistojen sertifiointikehikkoa käsittelevän webinaarin 29.5. klo 14–15. Yhdistyksen puheenvuoron lisäksi kommentoimassa ovat EK:n Janne Peljo ja Valmetin Carita Ollikainen. Webinaari on kaikille avoin.
- Ministeri Mykkänen järjestää pyöreän pöydän keskustelun teknisistä nieluista 31.5.2024. Keskustelussa etsitään vastauksia mm. siihen, mihin valtion tulisi erityisesti panostaa, jotta Suomi voi hyödyntää teknisiä nieluja mahdollisimman nopeasti kustannustehokkuus huomioiden ja mitkä ovat regulaation kannalta keskeisimmät keinot arvomuodostuksen luomiseen pidemmällä aikavälillä. Yhdistys osallistuu tilaisuuteen.
- Yhdistys on käynnistänyt hiilidioksidi-infrastruktuuriselvityksen. Tavoitteena on selvittää, millaista infrastruktuuria ja logistiikkaa Suomen potentiaalisen CCUS-järjestelmän pyörittäminen vaatii. Hankkeessa selvitetään, mihin Suomessa tulisi rakentaa hiilidioksiditerminaaleja sekä sisämaan välivarastoja, millaisia ovat kuljetusvaihtoehdot ja niiden kustannukset, infraan liittyvät kustannukset. Infrastruktuuriselvityksen toteuttajana toimii VTT. Lisäksi erillisessä strategisessa selvityksessä tarkastellaan varastointiarvoketjun edellyttämiä kansallisia toimia. Strategisen selvityksen toteuttaa AFRY Management Consulting Oy. Hankkeen rahoittajaorganisaatiot ovat Gasgrid Vetyverkot Oy, Finnsementti Oy, Fortum Power and Heat Oy, Helen Oy, Keravan Energia Oy, Oulun Energia Oy, Tampereen Energia Oy, Vantaan Energia Oy ja Sumitomo Corporation Europe Ltd. Selvitykset valmistuvat kevään ja kesän aikana.

Energiaverouudistus (Laurikka):

- Kehysriihessä 15.-16.4. ei tehty bioenergian verotukseen liittyviä uusia päätöksiä.
- EU:ssa neuvosto on jatkanut työryhmässä kompromissin etsimistä energiaverodirektiivistä. Pj-maa Belgia teki helmikuussa uuden esityksen, jossa puun verotus oli jätetty kokonaan pois. Sopiminen direktiivistä on silti edelleen hankalaa, koska päätös pitäisi tehdä neuvostossa yksimielisesti ja avoimena olevia kysymyksiä on ollut paljon.

Liikenteen biopolttoaineet ja vaihtoehtoiset käyttövoimat (Tuohiniitty):

- Hallitusohjelman mukainen lakimuutos (1279/2023) jakeluvelvoitteen alentamiseksi vuosina 2024 ja 2025 astui voimaan 1.1.2024. Seuraavien vuosien osalta jakeluvelvoitteen alentaminen on tarkoitettu tuotavaksi samaan aikaan RED3 toimeenpanon kanssa.
- Hallitusohjelman mukainen lakimuutos (1224/2023) valmisteverolain muuttamiseksi astui voimaan 1.1.2024 ja sillä alennettiin polttoaineveroa bensiinin osalta 3,5 snt/l ja dieselin osalta 4 snt/l

- Ratkaisu saatiin aikaan pienten tuottajien kestävyys osoittamisesta. 1.1.2024 voimaan astuneen biopolttoainelain muutoksen (1272/2023) mukaan mahdollistetaan myös kestävyysjärjestelmä pientuottajille (> 1GWh tuottajat; < 2 MW käyttäjät), mutta menettely on oleellisesti kevyempi. Toteutus on pitkälti Energiaviraston harteilla.
- Virkamiehet ovat käynnistäneet valmistelut jakeluvetoiseen joustomekanismin säädöshankkeesta. Aiheesta järjestettiin ministeriöiden ja sidosryhmien työpaja 26.1.2024. Lausuntoluonnosta odotetaan toukokuun lopussa ja hallituksen esitys syyskuun lopulla, lain/lakien voimaantulon ollessa 1.1.2025.

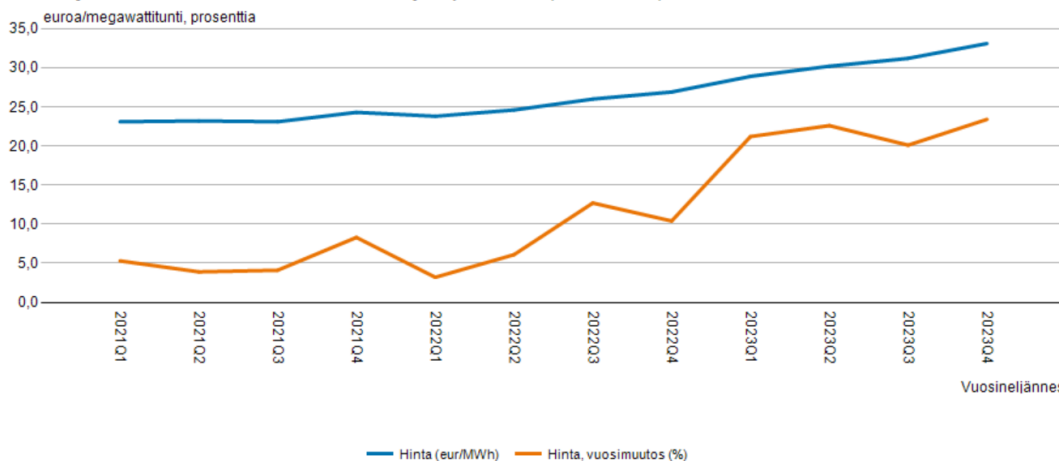
Metsätalouden kannustejärjestelmät (Tuohiniitty):

- Notifiointi on hyväksytty ja uusi Metka-asetus annettu 2023 lopulla. Tukitaso alenee selvästi, taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki on 200 euroa ja keruutuki 100 euroa. [Kohteiden ehtoja ei ole muutettu.](#) Terveyslannoituksena tehtävä tuhkalannoituksen tuki nousee 170 eurosta 270 euroon hehtaarilla. Tukea voi hakea 1.3.2024 alkaen, työt saattoi aloittaa jo 1.1.2024 alkaen.

PUUENERGIAMARKKINAKATSAUS

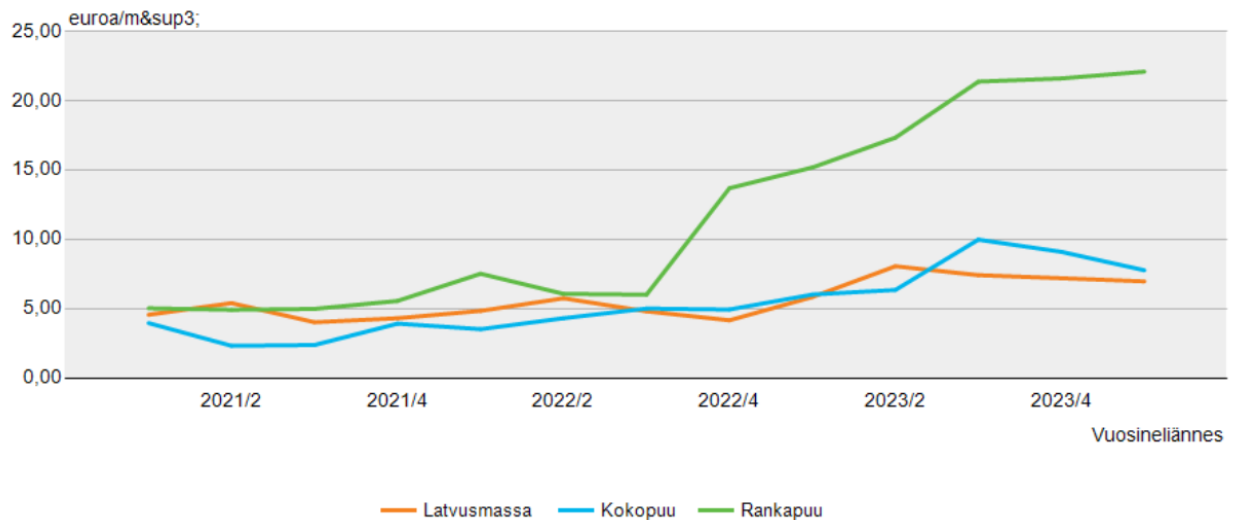
- Luke seuraa puukauppaa neljännesvuosittain, hakkuut kuukausittain ja vuositasolla sekä toteutunut käyttö vuositasolla. Valtakunnallinen hintaseuranta Foex ja Tilastokeskus, osittain yhteistyönä.
- Lämpö- ja voimalaitoksille korjattiin vuonna 2023 energiapuuta 7,5 miljoonaa kuutiometriä. Siitä oli runkopuuta eli koko- tai rankapuuta yhteensä 4,9 miljoonaa kuutiometriä, kasvua 13 % edellisvuoteen. Hakkuutähteiden korjuumäärä pysyi edellisvuosien tasolla.
- Metsähakkeen käyttö 2023 kasvoi kaukolämmön tuotannossa noin 21 % ja teollisuuden sivutuotteiden 13 % ([Energiateollisuus 2024](#)). Kaiken bioenergian osuus kaukolämmössä oli 53 prosenttia vuonna
- Tilastokeskus:

Kotimaisten polttoaineiden käyttäjähinnat energiantuotannossa (ei sis. alv) muuttujina Tiedot ja Vuosineljännes. Metsähake/-murske käyttöpaikalla, (2016Q1-).



- Energiapuun kauppvoja kirjautui Q1/2024 tilastoon yhteensä 1,230 miljoonaa kuutiometriä, kun vastaava määrä Q1/2023 oli 1,081 milj. m³. Kauppamäärä oli suurin Q1 kauppamäärä tilastohistoriassa.
- Energiapuun kantohinta Q1/2024 oli 11,24 e/m³ kun hinta vastaavana aikana viime vuonna oli 7,75. Edelliseen neljännekseen verrattuna hinta laski 0,53 e/m³. Hankintahinta oli samana aikana 42,50 ja vastaava hinta viime vuonna oli 33,51. Edelliseen neljännekseen verrattuna laskua oli 3,18 e/m³.

Energiapuun hinta muuttujina Energiapuulaji ja Vuosineljännes. Pystykauppa, KOKO MAA, Hinta e/m³.



TÄRKEÄT HANKKEET

EU: Kestävä rahoitus (Tuohiniitty):

- Kestävän rahoituksen asetus EU 2020/852 määrittelee rahoitustoiminnoissa millä perusteilla toimintoja voi arvioida kestävän kehityksen mukaisiksi. Asetuksessa annetaan komissiolle oikeus antaa delegoituja asetuksia tarkempien kriteerien määrittelemiseksi.
- Komissio julkisti delegoidun asetuksen taksonomian ilmastokriteereistä 21.4.2021 pitkien neuvotteluiden jälkeen. Neuvosto ei saavuttanut vahvistettua määräenemmistöä hyväksymisen vastustamiseksi eikä Euroopan Parlamentti myöskään vastustanut aikarajassa. Asetus astui voimaan 1.1.2022.
- Taksonomian asiantuntijaryhmä SFP julkaisi luonnoksensa taksonomian ympäristötavoitteista (ml. monimuotoisuus, vesivaikutukset ym) heinäkuussa 2021 kommentoitavaksi. Lisäesitys SFPltä tuli 28.11.2022.
- Komissio antoi oman esityksensä luontokriteerien delegoidusta asetuksesta kesäkuussa 2023 osana kestävän rahoituksen esityspakettia.
- Komissio nimesi uuden taksonomian asiantuntijatyöryhmän helmikuussa 2023. Uudessa kokoonpanossa on aiempaa selvempi kokoonpano rahoitusalan asiantuntijoita ja vähemmän intressiryhmien edustajia
- Ehdotuskanava uusien toimintojen sisällyttämiseksi taksonomiaan [avattiin lokakuussa](#) 2023.

- EU:n kestävän rahoituksen foorumi [järjesti 22.4.2024 tilaisuuden](#) kuinka siirtymää kestäväan talouteen rahoitetaan

EU: Biodiversiteettistrategia (Laajalahti):

- Suomen kansalliset sitoumukset biodiversiteettistrategiaan on infottu EU:lle 20.12.2022. Valmisteilla oleva E-kirje sitoumuksista oli tavoitteena antaa helmikuussa 2023 eduskunnalle, mutta se on lykkäytynyt. Sidosryhmät kutsuttiin syksyllä osallistumaan suojelupinta-alasitoumuksen valmisteluun. Sitoumuksista oli määrää pyytää lausuntoja syksyllä 2023, mutta aikataulu on pitkittynyt alkuvuoteen 2024. Tärkeä periaate tavoitteiden saavuttamisessa on vapaaehtoisuus. Helmi- ja METSO-ohjelma tukevat osaltaan tavoitteiden saavuttamista yksityismailla. Ennen kuin Suomen sitoumukset toimitetaan EU:lle, niistä tehdään valtioneuvoston periaatepäätös. Lopullinen versio toimitetaan komissiolle vuoden 2024 aikana.

Turvetuotantoalueiden jälkihoitovaiheen sujuvoittaminen (Salo):

- Turvetuotannon jälkihoitovaiheen sujuvoittaminen kuuluu osaksi vastuullista energiaturvetuotannon alasajoa, johon viranomaisilla tulee vielä lähivuosina olla tarvittavat resurssit.
- Turvetuotantoon ympäristölupitettu pinta-ala on supistunut nopeasti YLVA/VAHTI-järjestelmän mukaan. Kun vuonna 2018 ympäristölupien seurannassa oli vielä yli 64 000 ha niin vuonna 2022 pinta-ala oli lähes puolittunut noin 38 000 hehtaariin, ja kehitys jatkuu, joskin hidastuen. Varsinkin energiaturvetuotannon alasajo on näkynyt viiveellä tilastoissa, kun vuosien 2019–2021 kysynnän romahtamisesta johtunut suuri *”tilapäisesti levossa olleiden”* tuotantoalueiden osuus on vähentynyt ja suonpohjat siirtyneet seuraavaan maankäyttöön.
- Jäsenkysely vuodenvaihteen 2023/24 tilanteesta osoitti, että turvetuotantoalueita poistuu seuraavaan maankäyttöön noin 4000–5000 ha vuodessa. Kysely vahvistaa edelleen käsitystä, että ympäristöluvan viimeinen eli jälkihoitovaihe on sujuvoitunut ja yleiset hallinnolliset viiveet, kuten tarkastajaresurssien puute on useimmissa ELYissä selätetty.
- Turvetuotannon ympäristölupien jälkihoitovaiheen menettelyissä on kuitenkin alueellisia, tiettyyn jatkokäyttöön liittyviä haasteita, mikä ilmenee haluna ajaa suonpohjien vettämistä muiden jatkokäyttömuotojen kustannuksella, vaikka ympäristönsuojelulaki ei anna oikeudellisia perusteita puuttua seuraavaan maankäyttöön. Edunvalvonnallinen tavoite säilyy näin edelleen eli päättää turvetuotannon ympäristölupaan liittyvät vastuut viimeistään kahden vuoden päästä tuotannon lopettamisesta.

Vesienhoitosuunnitelmat ja ympäristöluvitus (Salo):

- Ympäristöturpeita ja palaturvetta tuotetaan kysynnän mukaan edelleen lähes samoilla pinta-aloilla kuin neljä vuotta sitten. Kentät kuitenkin mataloituvat eikä laatu vastaa enää vaatimuksia, joten uusia korvaavia alueita tarvittaisiin kipeästi tuotantoon.

- Ympäristölupahakemuksia uusille turvetuotantoalueille on jätetty viime aikoina muutamia lähinnä aktiivihilen ja kasvuturpeen tuotantoa varten. AVlista on saatu vanhoja, prosessissa olleita ympäristölupapäätöksiä muutamia lähinnä pienille tuotantokentille ja vähäisille lisäalueille vanhojen poistuvien tuotantoalojen yhteyteen. Lainvoimaistunutta uutta tuotantopinta-alaa on viimeisen vuoden ajanjaksolla saatu noin sata hehtaaria.
- Turvetuotannon supistumisen myötä toimialan yritysten maksama vesistötarkkailu ja kalatalousmaksukertymä on vähentynyt vuoden 2023 loppuun mennessä jo noin puoleen viime vuosikymmenen lopulta. Tämä koetaan sidosryhmissä ja laajemmin monilla vesistöalueilla ongelmaksi, kun pääasiallinen maksaja poistuu, koska yhteiskunnalla ei välttämättä ole varaa korvata puuttuvaa panostusta.
- Alkaneella, viimeisellä vesienhoitokaudella alueellisissa vesienhoidon yhteistyöryhmissä valuma-alueen toimet korostuvat kenties aiempia kausia paremmin. Toimialan edustus näissä yhteistyöryhmissä seuraa kehitystä ja pyrkii vaikuttamaan tarvittaessa mm. selvityselvoitteiden kiristymiseen sekä kustannusten kasvuun, mihin luonnonsuojelulain vielä vakiintumaton, mutta laajeneva tulkinta voi johtaa.

Kasvu- ja ympäristöturpeen sekä rahkasammalen korjuun edunvalvonta (Salo):

- Kasvu- ja ympäristöturpeiden edunvalvonta painottuu kuluvana vuonna yhä enemmän Peat Alliance -yhteistyöhön muiden kasvuturvetta tuottavien maiden (EST, LAT, SWE, LIT) kanssa. Viime kuukausina on työstetty yhteinen kantapaperi eurovaaleja varten, seurattu poliittisten asetelmien kehitystä ja pyritty ennakkovaikuttamaan seuraavan komission työohjelmaan, koottu lisäargumentteja kestävän rahoituksen taksonomiakriteereitä varten (mining category), osallistuttu EFRAG-sektorityöryhmän työskentelyyn, arvioitu ennallistamisasetuksen etenemisen tuottamia vaikutuksia toimialalla eri maissa sekä koottu ja aktivoitu sidosryhmäverkostoa.
- Viiden maan yhteistyönä on valmisteltu tähän mennessä valmisteltu kaksi selvityshanketta ("Substrate & constituent need 2050 update" ja "Consortium building for initiating research on GHG fluxes of various growing media constituent use") toteutettaviksi. Kolmas, "Peat trade globally" on päätetty toteuttaa myöhemmin Baltian maissa tehtävien kansallisten sosioekonomisten selvitysten valmistuttua.
- LUKEn selvitys "Kuivikemateriaalien käyttö ja tarjonta vuoteen 2028" arvioi kuiviketurpeen tarjonnan puolittuvan viidessä vuodessa tuotantoalueiden ehtyessä ilman korjaavia toimia. Tähän on pyritty kevään 2024 aikana vaikuttamaan yhdessä MTK:n ja eri tuotantosuuntien yhdistysten kanssa mm. kansallisen kuivikehuollon tiekarttatyön avulla, mutta toistaiseksi laihoiin tuloksiin. Seuraava edunvalvonnallinen etappi arvioida tämän osa-alueen jatkoa on ensi syksynä, jolloin asiakastahojen vahvempia kannanottoja tarvitaan myönteisten poliittisten päätösten tueksi.
- Rahkasammalen korjuulle valmisteltu nk. green deal –sopimusprosessi odottaa rahkasammalen uusiutumista selvittävän tutkimushankkeen tulosten valmistumista syksyllä. Neuvottelut sopimuksesta jatkuvat todennäköisesti alkutalvesta.

Uuden jakelijoiden päästökaupan (ETS2) toimeenpano (Laurikka):

- Luonnos hallituksen esitykseksi jakelijoiden päästökaupan toimeenpanosta lähti lausunnolle 17.5. Lausuntoja voi jättää 28.6. mennessä [lausuntopalveluun](#), ja Bery tulee valmistelevaan lausunnon.
- Luonnoksen mukaan uusi päästökauppa alkaisi Suomessa 2027. Päästöjä tulee tarkkailla ja todentaa vuodesta 2025 alkaen. Säännelty yhteisö olisi kulutukseen luovutetusta polttoaineesta valmisteverovelvollinen taho. Ehdotuksessa mahdollistettaisiin päästökaupan velvoitteiden siirto toiselle säännellylle yhteisölle sopimuksen myötä. Soveltamisalaan ei kuuluisi muu kuin polttoaineiden kulutukseen luovutus polttoon. Soveltamisalaan kuuluvat polttoaineet olisivat fossiiliset nestemäiset ja kaasumaiset polttoaineet pois lukien turve ja mäntyöljy.
- Päästökauppadirektiivin soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavan kansallisesti maa- ja metsätalouden polttoaineisiin sekä vapaa-ajan vesiliikenteen ja yleisen päästökaupan ulkopuolisen lentoliikenteen polttoaineisiin. Kansallisesti soveltamisalaa laajennettaisiin koska päästökauppadirektiivin mukainen soveltamisala ei nykyisellä polttoaineenjakelella ole mahdollista toteuttaa ilman merkittäviä ja kustannustehottomia muutoksia polttoaineiden jakeluun. Laajennuksen osalta järjestelmään on mahdollista liittää hyvityksiä. Mahdolliset sektorikohtaiset hyvitykset kansallisen soveltamisalan laajennuksen myötä päästökaupan piiriin tuleville sektoreille vaativat erillisen valmistelun ja niille tulee osoittaa varat valtion budjettiprosessissa.
- Uutta päästökauppajärjestelmää (ETS2) varten luodaan yleisestä päästökauppajärjestelmästä (EU ETS) erilliset päästöoikeudet.
- Jakelijoiden päästökaupasta on lisätietoa [Energiaviraston sivuilla](#), jossa voi liittyä myös uutisten postituslistalle.

SEURATTAVAT HANKKEET

YK: Kansainväliset ilmastoneuvottelut (Laurikka):

- Ei toimenpiteitä. Vuonna 2024 kansainvälisellä tasolla neuvotellaan erityisesti kehittyvien maiden ilmastonrahoituksesta ja toisaalta pohjustetaan seuraavia kansallisia sitoumuksia, jotka on jätettävä vuoden 2025 loppuun mennessä. Seuraava COP-29 järjestetään Bakussa, Azerbaidjanissa 11.-22.11.2024. Tätä pohjustavat virkamiestason neuvottelut Bonnissa järjestetään 3.-13.6.2024.

EU: Bioenergian tutkimusrahoitus ja Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (SET-Plan) (Laajalahti):

- Innovaatorahaston iso haku kaikenkokoisille hankkeille (IF23) päättyi 9.4.2024. [Hakemuksia saatiin 337 kpl 27 maasta](#). 4 miljardia euroa tullaan jakamaan voittajille. Hakemusten yhteenlaskettu rahoituksen kysyntä on 24,6 miljardia eli kuusi kertaa enemmän kuin varattu budjetti. Kategorioista eniten hakemuksia (204 kpl) oli energiantensiivisen teollisuuden hankkeet (ml. CCUS). Haun tulokset julkaisetaan Q4/2025 ja tukisopimukset allekirjoitetaan alkuvuonna 2025. Hakemusten valtava määrä huomioon ottaen on mahdollista, että osa projekteista ei saa rahoitusta, vaikka ne täyttäisivät kaikki tarvittavat kriteerit. Näille hankkeille annetaan "Seal of Sovereignty" status, jonka avulla pyritään ohjaamaan niille rahoitusta muista instrumenteista EU tai kansallisella tasolla.

- Innovaatorahaston vedyn huutokaupan [tulokset julkaistiin 30.4.2024](#). 720M€ ohjataan seitsemälle vihreän vedyn hankkeelle. Halvin tarjous tuli Suomesta, Nordic Ren-Gasin Lahden projektista (0,37€/kg). Tukisopimukset allekirjoitetaan marraskuuhun mennessä. Valittujen projektien on aloitettava vihreän vedyn tuotanto viiden vuoden sisällä tuen sopimuksen allekirjoituksesta. Tuki tulee olemaan kiinteä preemio 10 vuodelle sertifioitua ja verifioitua vihreän vedyn tuotantoa vastaan. Komissio tulee ottamaan ensimmäisestä huutokauppakierroksesta oppeja seuraavaa kierrosta varten, jonka on määrä käynnistyä vielä tämän vuoden aikana.

Metsäkatoasetuksen toimeenpano (Tuohiniitty):

- EU:n metsäkatoasetuksen käytännön toimeenpano on varsin epäselvää, sillä komissio ei ole varmistanut toimivaa konetoimista rajapintaa ja useita muitakin kysymyksiä on avoinna. Eurooppalaisella tasolla on toimitettu komissiolle sekä neuvostolle useita toimialojen yhteisiä kirjeitä, joissa edellytetään tilanteen korjausta.
- EU:n metsäkatoasetus koskee suoraan toimijoita myös Suomessa. Metsäkatoasetusta sovelletaan puutavaraan, jos tuote on tuotettu asetuksen voimaantulon jälkeen 29.6.2023 ja se on saatettu markkinoille 30.12.2024 alkaen.
- Asetuksen piiriin kuuluu puutuotteet, joihin luetaan myös tullikoodin 4401 mukaiset metsäenergiajakeet, kuten: hake, sahanpuru, pelletti, briketti ja polttopuut. Sähkön, lämmön ja nestemäisten tai kaasumaisten polttoaineiden tuottaminen puusta ja markkinoille saattaminen puolestaan eivät kuulu soveltamisalaan. Puusta valmistetun biohiilen osalta on epäselvää, kuuluuko se toimialaan, sillä tullikoodi 4402 kuuluu ja siihen sisältyy Puuhiili.
- Ruokavirasto on nimetty joulukuussa 2023 toimivaltaiseksi viranomaiseksi.
- Toimijoiden tulisi soveltaa asetusta 29.12.2024 alkaen ja PK-yrityksien puoli vuotta myöhemmin. Toimijoiden tulee rekisteröidä tuotteet EU:n Traces-järjestelmään ja ylläpitää luotettavaa seurantaa tuotteista. Tuotteiden tulee olla asetuksen mukaisesti metsäkatoa aiheuttamattomia.
- MMM valmistelee metsäkatolakia, jolla säädetään kansallisesti asetuksen yksityiskohdista. Lausuntokierros on odotettavissa toukokuussa.

Sähkön riittävyys ja kapasiteettimekanismi (Laurikka):

- Ei toimenpiteitä. Kapasiteettimekanismin käsittely tulee olemaan osa energia- ja ilmastostrategiaa. Työ- ja elinkeinoministeriö arvioi paraikaa vaihtoehtoja hallitusohjelman kirjausten toteuttamiseksi. Eteneminen riippuu osittain tulkinnoista: mikäli hallitusohjelman kirjaus tulkitaan kapasiteettimekanismiksi sähkömarkkinadirektiivin tarkoittamalla tavalla, prosessi tulee olemaan moniportainen ja vaatii selvityksen, sen käsittelyn työryhmässä ja virallisen prosessin komission kanssa. Mikäli tulkinta on laajempi ja sisältää muitakin tapoja edistää sähkön riittävyyttä, asiassa voidaan edetä nopeammin. Ensimmäiset selvitykset käynnistyvät kuluvan vuoden aikana. Hallituksen esitys sähkömarkkinalain muuttamisesta EU:n uuden sähkömarkkinadirektiivin toimeenpanemiseksi on tulossa Q4/2024. Valtioneuvoston asetukset kuorman ohjauksen rajapinnasta ja kulutusjoustosta ja aggregoinnista ovat tulossa vuoden 2025 ensimmäisellä puolikkaalla.